

Poština
pavšalirana.Uredništvo
in
upravnništvo
lista je
v Ljubljani
Breg št. 12.
Telefon 119.

AVTONOMIST

Glasiło „Združenja slovenskih avtonomistov“
Izhaja vsak petek.

Celoletna naročnina 50.— D
mesečna 5.— „
Inozemstvo
celoletno 100.
Posamezne
številke se računajo po D 1-25
Inserati
se računajo:
vel. str. 560 D,
manjši sorazmerno. — Pri
malih oglasih
beseda 50 p.

Kaj hočemo? Lastno zakonodajo na lastnih tleh vzrastlega slovenskega ljudstva!

Davidovičeva vlada in naši cilji.

Mi smo že ponovno naglašili, da more biti sedanja vlada v Jugoslaviji le **prehodna**. Ž njo ni doseženega še nič **bistvenega**. Zakaj če bi rekli, da je s padcem nasilnega, hegemonističnega in ultra centralističnega Pašičevega vladnega sistema že dosežen naš cilj, bi se silno motili. Prava in edina naloga sedanje vlade more biti samo ta, da **pravi** pot za končni sporazum, to je, da uveljavi red in zakonitost ter upravlja tekoče posle do časa, ko bodo potrebne nove splošne volitve. Te volitve se bodo vršile v znamenju boja in odločitve za centralizem ali federalizem, za vojno ali mir, za gospodo ali kmečko-delavsko ljudstvo. Konkretno bodo ljudje to izražali tako: Ali za Pašiča ali za Radiča? Če bodo pri teh volitvah imeli večino federalisti in republikanci, — kar smemo pričakovati — bo kmalo sklicana nova konstituenta. Pa ne samo zaradi tega, da reši le neke državne-pravne prepire med Srbi, Hrvati in Slovenci, ampak zlasti zaradi tega, da **oda nove pravice vsej državni politiki v smislu resnične demokratije in pozitivnih pridobitev ruske socialne revolucije**. Naj si gotovi gospodarje še tako maše ušesa, eno je fakt: da imamo v Evropi trdno zasidrano zvezo sovjetskih republik. Samo tedaj, ko se bodo po vsej Evropi začrtali novi socialno-politični temelji za življenje in vladanje, moremo Slovenci upati, da dobimo povrnjeno to, kar je naše in kar nam je vzel imperijalistični duh, zlasti pa na zapadu. Slovenci ne smemo v naši usodepolni dobi **ponoviti napake iz l. 1884.**, to je postaviti se v kontrarevolučni tabor ter biti belogardisti in poborniki reak-

cije. Z našega narodnega in socialnega stališča se moramo postaviti na stran modernega socialnega revolučnega gibanja. Samo v tem primeru moremo upati na pravo in izdatno pomoč ne samo Rusije, temveč tudi večine zapada. Dokler homo pa v taboru socialno in politično najbolj nazadnjaških dežel, kakor sta n. pr. Italija in Romunija, toliko časa bomo samo predmet zaničevanja in preziranja za ves tisti del človeštva, katerega je vsa bodočnost. Naše poglede moramo naperiti v bodočnost, ne v preteklost. Le na tej poti zamoremo priti do lastne državnosti in takšnega socialnega in političnega razmaha, ki nam bo v čast, ne pa v sramoto. Brez vsakega dvoma je, da žele vsa ljudstva mir in prijetnega sožitja. Zato bo zmaga povsod ideja kmečko-delavskih vlad. Ta misel pa je po svojem bistvu republikanska. **Samovlada ljudstva v vseh ozirih!** — to je naše geslo. Če to pametno in trezno premislimo, bomo takoj spoznali, kakšno je in more biti naše stališče do današnje Davidovičeve jugoslovanske vlade. Potem bodo razumeli morda tudi naši nasprotniki, zakaj mi ne moremo odnehati od našega federalistično-republikanskega načela niti za las. Zato pa moramo ponovno klicati vse resnične slovenske republikance na politično organizatorno delo. Hitro se bližamo odločilnim trenotkom. Spomladi najpozneje bodo določevale našo bodočnost — volilne kroglice. Ali bomo tedaj zavedni in odločni, ali pa nezavedni in cincarski? Upajmo, da bo slovensko-kmečko in delavsko ljudstvo znalo prav razsoditi. Njegovo mesto je na strani borbe do zmage!

Radič in Pašič.

Po padcu prejšnje vlade je sklical g. Nikola Pašič v Belgradu veliko zborovanje svoje (radikalne) stranke, na kateri je pojasnjeval in opravičeval svojo zastarelo politiko. Nekaj dni pozneje pa je odgovarjal na Pašičeva izvajanja Stefan Radič v Zagrebu.

Pašičev govor je bil tako slab, da so ga morali v glasilu radikalne stranke »Samoupravi« poplnotoma popraviti, da je bil govor sploh sposoben za tisk. Belgrajski listi sami so morali priznati, da je Pašič govoril jako slabo in en list je imenoval Pašiča z ozirom na njegov zadnji govor »izhlaplega starca«!

Kakšen pa je bil Radičev odgovor, naj presodijo naši bralci sami iz sledečega izvlečka.

Koliko ljudi je poslušalo Pašiča?

Radič je omenil trditev belgrajskih listov, da je Pašiča poslušalo okoli 5000 ljudi. Radič pa je ugotovil, da gre v tisto dvorano, kjer je govoril Pašič, komaj 1500 ljudi, kar je z ozirom na število prebivalstva v Belgradu jako malo.

Kaj je »koaliciona« država?

Po poročilu belgrajskega lista »Vreme« je Pašič povedal, da so se na Krfu še pred koncem vojne in pred ustanovitvijo kraljevine SHS razgovarjali on in njegovi tovariši o tem, ali naj se ustanovi »koaliciona« država. Radič je pripomnil v svojem govoru, da je Pašič hotel reči, da so se pogovarjali o **federativni državi**, ne pa o »koalicioni«, kar je nezmisl.

»Neki« Radič.

Pašič je v svojem govoru omenjal tudi »nekega« Radiča. Radič je odgovoril, da so tega »nekega« Radiča spoznali in ga poznajo vsi veliki evropski državniki.

Pašič se je »prenagil«.

Pašič je dalje rekel, da so se Srbi »prenaglili«, ker so dali Hrvatim in Slovencem iste pravice kakor jih imajo Srbi sami. Na to trditev je Radič odgovoril, da današnja doba ne pozna več narodov, ki bi klečali pred drugimi. Vera nam pravi, da ne klečimo niti pred Bogom, ker Bog ni nikako strašilo, ki bi se ga bilo treba bati, ampak on je naš Oče, pred očetom pa se ne kleči. Kristus je rekel: Molite Boga v duhu, v resnici in v ljubezni.

Okužena doba.

Pašič je rekel: »Hrvatje so prišli na vlado, ker je moderni čas okužen od raznih komunističnih, federalističnih in republikanskih idej.« Radič je odgovoril: To pomeni, da so vse republike, ki so nastale po vojni, »okužene«. Samo radikalni niso »okuženi«, ker oni so še vedno verovali in še verujejo v surovo silo in v moč bajonetov!

Ureditev države.

Pašič je v svojem govoru razlagal, da se je naša država večkrat preurejala. Radič je nato rekel: »Ta trditev je neumnost. Sobe pospravljajo (preurejajo) vsak dan, kjer je pa dosti otrok, tudi po večkrat na dan. Držav ne »preureja« ne vlada, ne kakšni odbori, ampak **ljudstvo**, in sicer s **plebiscitom**. Sicer pa Pašič vedno laže, »kako mu je brada gusta i velika«. Človek z brado ne bi smel nikdar lagati, brez brade malo, z brado pa nikdar!

Zakaj je telefon?

Pašič, »ovaj nepismenjak, koji uzalud (zastonj) znađe čitati i pisati«, je rekel: »Vprašanje naše države smo rešili na sledeč način: Mi imamo danes telefon, lahko poslušamo koncerte iz Pariza, zakaj bi se torej delili?«

LISTEK.

Kmečki punt.

Hrvaško napisal Avgust Senoa.

„In Ambrož?“

„Njega se ne bojim,“ se je nasmehnila Anka. „Zdi se mi, da že sam obupuje nad svojim miljencem, ker mu je vse izpraševanje po njem ostalo brez uspeha. Vsekakor pa moramo biti oprezni. Na eni strani nam pomaga Stepko, ki je za to, da vzame Zofka Tahovega sina. Tako je, draga mamka, vse pripravljeno. Vi ste dovolj dolgo čakali, glavna stvar pa je sedaj, da se Zofka ne bo več upirala. Ali ste jo na kak način pripravili?“

Govorila sem ji na sploh o možnostvi, Tahovega sina pa ji seveda nisem omenila.

„In ona?“

„Začela je jokati, obrnila se je v stran in rekla: Ljuba mati, rotim Vas, ne govorite mi o tem. Jaz sem čuvajka Vaše prisege; Vi ste prisegli Miliču, da bo moj mož, jaz pa sem njemu prisegla, da bom njegova žena. Držim se svoje in Vaše prisege, ker mi je Bog priča, da tega človeka ljubim, da dan in noč ne mislim na drugo kot samo nanj. Tri leta ga že nosim v srcu in nosila ga bom še tri, nosila ga bom na veke! — Hči, sem ji odgovorila, toliko let je že minilo, od njega pa ni nobenega glasu in vse kaže, da se ne bo vrnil, da je mrtev. — Ne, mama, je ona zajokala, srce mi pravi, da ni. — In če je, sem odgovorila jaz, sem mu prisegla, da te mu bom dala, če se bo vrnil, nisem pa prisegla, da te ne bom dala nikomur drugemu, če se ne bo vrnil. Jaz ne maram, da se mi postaraš ali da postaneš nuna. Tega še ni do-

živela nobena Heningovica. Nekaj časa bom še čakala, potem pa se bo treba pokoriti materini volji, ker taka je Božja zapoved. — Zofka je obledela, zakrila z rokami lice in šla iz sobe. — Vidiš jo, taka je!“

„Vse to so samo Martine fabule,“ je Anka zamahnila z roko, „toda počakajte, mama, ko bo par tednov v moji šoli, bo že bolj mehka!“

„Daj Bog!“ je končala Uršula.

„Šla bom po njo in jo najprej peljala v društvo, na zabavo, da se bo dekleta malo raztreslo.“

Ank aje vstala in šla proti vratom, toda brzo se je umaknila, ker so se vrata odprla in je vstopil gospod Ambrož. Gospe sta se prestrašili.

„Pohvaljen Jezus!“ je Ambrož začudeno pozdravil žene. „Zdi se mi, da se me bojite. Tako nenadoma sem planil v Vaš dom. Prišel sem prej, ko ste se nadejali. Kaj ne? Stvar je pač taka, da se je bratislavski zbor razšel in da sem sedaj tu. Bil sem že tudi doma v Brezovici, na mojem posestvu pri Brežicah, krenil sem tudi na Mokrice, da bi vam sporočil kaj o Vaši pravdi, in nazadnje sem prišel za Vami sem. Kje je Zofka?“

„Doma je,“ je odvrnila Anka zbegano, menda ima kje kakšne opravke.“

„Poiščite jo, gospa Anka.“ Gospa Konjska se je za trenotek ozrla po svoji materi in je nato šla iz sobe, gospod Ambrož pa je sedel.

„Gospa Uršula,“ je začel in ostro uprl pogled v gospo, „Vi Zofko možite?“

„Kdo Vam je to rekel?“ je zardela Uršula.

„Rdečica Vašega lica in Marta v Mokricah, ki se ji je Zofka potožila.“

„Jaz mislim,“ je gospa zajecjajala, „da je že godna za moža.“

In Milič, ubogi Milič, ki ga je Vaša zvijača odstranila, ki sedaj tiči bogvekle v jetništvu in ki ste mu prisegli? Kje imate dušo?“

„Ne karajte me po krivici, gospod Ambrož,“ je rekla Heningovica ponižno, „tri leta so minila in o Miliču ni glasu, tako da se menda ne bo povrnil. Žal mi je. Toda čas hiti in hči je godna. Hočem, da dobi svoj dom in da ne bo neljubljena ovenela. Ali ni to pametno?“

Da, pametno, toda brezsrčno, gospa. Srce se mi trga, če pomislim, kakšna nesreča je zadela tega imenitnega mladeniča, srce se mi trga, kadar gledam, kako Zofka za njim vene. Jaz sem njegov varih in sem ga dal povsod iskati. Zaman — in, sedaj ne bom mogel mirno položiti svojih starih kosti v grob. In morda vendar le še živi, mogoče ...

„Mogoče? Ali naj Zofka še tri leta vene?“ je zbadljivo vprašala Heningovica.

Starec jo je ošinil z očesom, se vzdignil in rekel svečano! „Gospa Uršula! Ali se spominjate onega dne na gradu Susjedu, ko sem se zaradi Vas uprl banu, ko sem zaradi Vas stavil na kocko čast, premoženje, celo življenje? Ali se spominjate?“

„Spominjam se,“ je rekla Uršula in prebledela.

„Tokrat ste mi prisegli, da boste vse stori, za kar Vas bom prosil. Kaj ne?“

„Da!“ je čudeč se šepnila žena.

„Torej dobro! Danes hočem svoje plačilo. Vi morate, kakor ste sami rekli, tri leta čakati na Miliča, potem pa bodi po Vaši volji. Jaz pa se bom med tem pobrinil za mojega nesrečnega junaka. Prisezite mi!“

Uršula se je tresla. Komaj sopeč od besnosti je šepnila: „Prisežem!“

(Dalje prih.)

Radić je rekel na to: »Zakaj le mi Pašić prisajedinil« Srbiji tudi še Pariza, če sega telefon od Beograda do tja? Od kodaj pa se grade države s telefonom?»

Kdo je poslušal Pašića?

Radić je dejal: »Pašića niso poslušali Srbi in belgrajski meščani, ampak tista cincarska banda, ki se je vsedla srbskemu narodu za vrat, pa bi se rada danes vsedla za vrat tudi Hrvatom (in Slovence, op. ured.). Te ljudi so Srbi trpeli na svojem vratu, mi pa jih ne bomo trpeli in tudi Srbom bomo pomagali, da se jih iznebe!»

Hiša brez stopnjic.

O Pašiću je povedal Radić, da je kot inženir nekdanj zidal hišo. Ko

pa je bila hiša gotova, so videli, da v hiši ni — stopnjic. Tako izgleda danes tudi naša država, ki jo je naredil Pašić.

Divji radikali.

Iz vsega obnašanja radikalov — je rekel Radić — je razvidno, da oni danes kar divjajo, ker niso več na vladi. Kdor pa začne besneti, ni več pameten, in stranka, ki začne divjati, ni več stranka, ampak tolpa.

To je bil krepak, pa tudi zaslužen odgovor. V prihodnji številki bomo objavili še nekaj lepih misli iz tega velikega Radićevega govora.

Brezvestno odiranje.

Prejšnji teden je osrečila slavna davčna uprava svoje slovenske „naročnike“ z novimi davčnimi nalogi. Po bridkih izkušnjah zadnjih let in pa z ozirom na dejstvo, da naše celokupno državno gospodarstvo še v tristo letih ne bo urejeno zaradi znanih balkanskih razmer na jugu naše države, res nismo pričakovali za Slovenijo znatnega zboljšanja. To pa, kar smo doživeli sedaj, presega že vse meje.

Slovenski davkoplačevalci so razumni ljudje. Oni že toliko vedo, da davek mora biti. Mi moramo imeti policaje in žandarje, graditi se morajo ceste, železnice, mostovi, pošta, telefon in brzojav itd. Vse to stane denar, ki ga morajo zložiti davkoplačevalci. To tudi slovenski davkoplačevalci dobro vedo in zato so oni tudi pripravljeni plačevati davek.

Kakor na slovenski davkoplačevalci dobro uvidevajo potrebo plačevanja davkov, ravno tako tudi dobro razumejo, ali je davek pravičen oziroma pravično odmerjen ali ne. O zadnji davčni odmeri pa lahko trdimo vse, samo tega ne, da bi bila ta odmera pravična.

Menda nam ni treba še posebej poudarjati, da je glavna podlaga za pravičnost davčne odmere upoštevanje nekega gotovega razmerja med premoženjem oziroma med dohodki in med predpisano dajatvijo. V skladu s to zahtevo upoštevajo vse moderne davčne zakonodaje takozvani „ekzistenčni minimum“ in pa progresivnost. Kar človek neobhodno potrebuje, da si ohrani golo življenje, ne more biti predmet obdavčenja, ker bi sicer dotičnik moral umreti od lakote. Ravno tako pa zahteva pravičnost, naj plača tisti, ki ima mnogo, tudi precej več kakor oni, ki ima malo.

Ali je naša davčna uprava ta dva principa upoštevala? Kdor pregleduje zadnje davčne odmere, mora reči, da naša davčna uprava tega ni storila!

V prejšnji državi je bila navada, da je državna uprava za vsako pokrajino določila gotov znesek kot

davek. Te zneske so okrajni davčni nadzorniki razdelili na pleča posameznih davkoplačevalcev, tako da je država dobila zahtevano in potrebno ji svoto. Državna uprava tudi danes „predvideva“ za posamezne upravne enote neko gotovo višino dohodkov. Teh svot pa danes ne razdeljuje več na posamezne davkoplačevalce po pameti in po pravici, ampak davčne oblasti nalagajo ljudem davke brez ozira na vsoto, ki jo „predvideva“ sama državna uprava; samo da iztisnejo iz ljudi kolikor mogoče mnogo denarja. Čim več, tem bolje!

Ugotavljamo pri tej priliki, da državna uprava za Slovenijo zdaleka ne „predvideva“ takih dohodkov, kakor jih hoče od slovenskih davkoplačevalcev iztisniti davčna uprava za Slovenijo. Lansko leto n. pr. je državna uprava „predvidevala“ za Ljubljano okoli 40 milijonov na osebni dohodniki, davčna uprava pa je iztisnila od slovenskih (ljubljskih) davkoplačevalcev več kot dvakrat toliko! Zakaj? Tega ni zahtevala državna uprava! Zato pa pridemo do zaključka, da ogromnih davkov v Sloveniji ni kriv ne Belgrad, tudi ne Srbi in tudi ne država ali parlament, ampak davčna uprava v Sloveniji, ki na svojo lastno pest in na svojo lastno odgovornost prazni ljudske žepke tako, da bo cela Slovenija v enem letu popolnoma izsušena in izmrogana, če pojde tako naprej!

To, kar počno in uganjajo nekateri davčni uradi v Sloveniji, ni več pravično. To ni več vestno uradovanje, ampak to je brezvestno odiranje ljudstva! Zakaj bojda slovenski davčni uradniki ljudi tako gulijo in žulijo kakor jih, nam je pa naravnost nerazumljivo. Upamo pa, da bo tozadevna razprava v parlamentu nekoliko posvetila v skrivnosti davčnih uradov v Sloveniji, kajti če pojde tako naprej, kakor gre, se mora enkrat ugotoviti, kje leži krivda. Vlada v Beogradu naj točno in jasno izjavi, kakšne naloge daje davčnim oblastim v Sloveniji!

Za zvezo južno-slovanskih republik.

Na Angleškem vlada danes »delavska stranka« (Labour Party). Vodja angleške »delavske stranke« je Mac Donald, ki je danes angleški ministrski predsednik, njeno glasilo pa je list »Daily Herald«. Zato je važno, kaj ta list piše, ker je to list vladajoče stranke.

V Rusiji pa vlada danes sovjetska vlada. Eden najodličnejših zastopnikov ruske sovjetske vlade je Ukrajinec Rakovski. V imenu ruske vlade je po končani londonski konferenci izročil Rakovski angleški vladi poseben dopis, kjer stoji napisane ruske želje in zahteve po preureditvi političnih razmer na Balkanu. Ta dopis je angleška vlada objavila v listu »Daily Herald« in pravi med drugim:

»Vprašanje jugovzhodne Evrope in zlasti balkansko vprašanje je bilo v preteklosti vzrok mnogih krvavih vojsk in tudi eden od glavnih vzrokov svetovne vojne. Zato nasluži to vprašanje posebno pozornost evropskih držav.

Vojske na Balkanu niso odpravile vzrokov za nove vojne, ampak so jih še pomnožile. Kdor pozna razmere na Balkanu, ve, da je ostalo na Balkanu še vse polno političnih vprašanj nerešenih, ki zopet lahko povzročijo novo vojno. Vprašanje Macedonije, Tracije, Črne gore, Hrvaške in Slovenije so se zopet pojavila in zahtevajo svojo rešitev. Dokler ne bodo ta vprašanja rešena, bo vedno obstajala vojna nevarnost.

Sovjetska vlada je mnenja, da se dajo interesi narodov, ki žive v tem delu Evrope, zavarovati samo tako, če se Balkan preuredi v federalističnem smislu (t. j. če se ustanovi na Balkanu zveza republikanskih držav) in če se tam ustanove države, od katerih bo vsaka imela vse pogoje za svoje lastno politično in gospodarsko življenje.

Ta princip mora veljati tudi za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ta kraljevina trpi že od svojega začetka na težkih posledicah njenih žalostnih notranjih raz-

mer. Vprašanje te države je treba rešiti tako, da dobe Hrvatje, Slovenci, Črnogorci, Macedonci, Dalmatinci in Srbi svojo neodvisnost v mejah federativne države (t. j. da postani naša država federativna (zvezna) republika).

Tako se glasi mnenje ruske vlade o ureditvi razmer na Balkanu, kolikor se to tiče zlasti nas.

Zanimivo je, da naglašava ruska vlada tudi zahtevo vseh resničnih Slovencev po lastni državnosti za opravičeno. Da omenja ruska vlada v svoji noti tudi Slovence, to je pa neosporna zasluga Štefana Ra-

dića, ki za časa svojega bivanja v Moskvi ni zastopal samo hrvaških zahtev in interesov, ampak tudi interese Slovencev, kakor smo to poročali že v zadnji številki »Avtonomista«.

O svoji noti je obvestil zastopnik ruske vlade Rakovski tudi Štefana Radića.

Nota ruske vlade in njen sprejem v Londonu pa dokazuje, da smo bili mi na pravi poti s svojo zahtevo po federativni republiki, v kateri bomo našli svoj prostor tudi Slovenci kot gospodje in ne kot večni hlapeci.

Iz naše organizacije.

Iz Loškega Potoka. Pri občinskih volitvah je dobila kandidatna lista slovenskih republikancev 106 glasov. Nismo se hoteli bahati s tem. Izziva pa nas neprestano „Domoljub“. Pred volitvami je pisal, da nas je republikancev tod samo za eno pest, da nas je komaj toliko, kolikor imamo kandidatov. Po volitvah pa zopet isti dopisnik piše, da se je mislilo, da bo naša lista dobila večino, da pa smo propadli, čeprav smo dobili eno celo četrtino vseh volilcev te velike občine na svojo stran. Vprašamo: Kdaj se je lagal dopisnik „Domoljuba“, ali pred volitvami ali po volitvah? Pa še to povemo: Mi, loškopotoški republikanci, ki smo pretežno delavci, smo kristjani in katoličani, kakor večina našega naroda. Ne zdi se nam prav, da se nas hoče zaničevati samo zaradi tega, ker imamo svoje lastno politično prepričanje. Od tega svojega prepričanja pa ne odnelimo prav nič. Gospodje, ki pišete v „Domoljuba“, vedite, da se mi v političnih rečeh ne damo komandirati, ker smo možje. Pri tem pa ne mislimo na gosp. župnika, ki ga imamo kot človeka radi. To pa se nam čudno vidi, da smo mi takšni grešniki, ki so sam g. poslanec Škulj še pred par leti pri nas agitiral za republiko, pa še kako! Vsi to dobro vemo in se na to spominjamo. Sedaj smo pa mi tisti, iz katerih se hočejo nekateri gospodje delati norca zaradi prav tiste reči. Mi smo trpini in sirotinja in smo vsakemu hvaležni, ki pride med nas in nam razumno razloži to in ono. Sedaj imao svojo krajevno organizacijo slovenskih republikancev. Z njo gremo, ker je naša ideja poštena, pametna in dobra. Kmetje in delavci spadamo skupaj in bomo končno zmagali. Tako veliko misel, kot je naša, je treba premišljeno in počasi graditi. Prav nič ni treba dvomiti: Republika pride tudi k nam, z lažjo pa ne boste dosegli nič, pa čeprav jih prinaša „Domoljub“. Pravite, da so tudi pri vas lahko republikanci in da so to sklenili zaupni možje v Celju. Kako, ko pa takoj planet po vsakem, ki se priznava k republikancem? Toraj več doslednosti in načelnosti. Saj smo ljudje z možgani in pametjo!

Vinica. Pri občinskih volitvah na Vinici dne 24. avgusta so dobili slovenski republikanci 9 odbornikov, SLS z največjim napotrom 13 in liberalci 3 odbornike. Naša misel torej krepko napreduje.

Stari trg pri Ložu. Naše zadnje občinske volitve so bile glasen memento zlasti uzurpat-vodstvu SLS. — »Slovenčev« dopisnik se je na široko bahal in nad vse pretege hvalil, češ, da so pridobili par mandatov, nasprotno pa je »Jutro« poročalo o velikem nazadovanju SLS z ozirom na zadnje državnozbornske volitve. Res je, da je SLS pridobila sicer par odbornikov, kar se ima zahvaliti tov. delavstvu, ki se je povečini izneverilo soc. stranki, največjo uslugo pa so SLS napravili nevolilci, ki so izdatno reducirali količnik. Dejstvo pa je tudi, da se je vzdržalo volitev 50% volilnih upravičencev, med njimi nad 2/3 pristašev SLS, ljudje obče, ki so že siti večnih medenih obljub obstoječih strank, ljudje, ki imajo zlasti možgane zato, da z njimi svobodno

mislijo in si niti najmanj ne puste sugerirati volje gotovih samovoljnežev, zlasti ne onih, ki se sami silijo v ospredje, sami postavljajo za kandidate pri volitvah in ki bi se, če bi bilo le mogoče, sami dali volit na županski stolček, brez ozira na njihovo soc. stališče. To dično vodstvo SLS je kar na mah vrglo svoje predsodke, ki jih je imelo ob priliki predzadnjih obč. volitev, češ, glejte JDS je postavila kar 3 birte v svojo kandidatno listo — pa glej ga spaka, danes pa je ravno po njegovi zasluzi župan — gostilničar. Čisto umevno je, da se taki nedoslednosti rogajo ne-le pristaši nasprotnih strank, ampak tudi lastne stranke, češ, da je degradiralo vodstvo našo SLS za 1 š. — Pa k stvari! — Z zadoščenjem moram konstatirati zlasti, da so izostali volilci po večini republikanskega duha, namreč ljudje, ki imajo oči, da vidijo, ušesa, da slišijo, kožo, na kateri že 6. leto čutijo vse dobrote, ki so jim jih zlasti ob priliki vsakokratnih volitev obljubljevali pol. agitatorji, posebno pa ljudje, ki imajo možgane, s katerimi trezno presojujejo položaj ter vidijo in vseh krajih zgrešeno politiko obstoječih strank. — Pojavlja se struja, ki stremi na pol. emancipacijo in to ljudje, ki so si stekli za svoje stranke največ zaslug. Mislim, da ne pretiravamo mnogo, ako trdim, da je naša dolina ena izmed najbolj dovezetnih za republikansko idejo, če to mogoče danes ta ali oni javno ne kaže, je iskati vzroka v značaju in načelu posameznika, a v srcu odobravajo več ali manj vsi politike »Avtonomista«, to edino pravo pot, potrepubl. ideje, pot, po kateri stopajo danes vsi napredni, res s pravim demokratizmom prožeti narodi. — Republ. misel je i pri nas na pohodu, krepko stopa naprej, sicer s počasnimi, zato pa tem sigurnejšimi koraki. — Zdi se, da ni več daleč čas, ko se to javno obelodani, ko se bodo učili ljudje samostojnega izražanja misli in nazorov, ljudje pravega demokr. duha od duševnih sužnjev, od ljudi, ki si dajo prosto sugerirati mišljenje gotovih poedincev, krenilo od ljudi, ki igrajo zgolj odvisno vlogo, vlogo političnih kimavcev. — Mi nočemo biti le privatno republikanci, kot je nedavno označil SLS Radić, niti ne vidimo svojega spasa in blagra v osebah, temveč v neomajnih načelih in principih, ki smo jih spoznali kot edino prave in dobre: hočemo biti i v srcu verni pravi demokratični ideji, tej avantgardi slov. republikanstva. —

Pod.-Snežniški.

V nedeljo 24. avgusta se je ustanovila krajevna organizacija republikanskih kmetov in delavcev za Lok in okolico (pri Zagorju). Organizaciji načelujeta Ivan Ivanuša kot predsednik in Ivan Vidergar kot podpredsednik, oba iz Lok. Udeležba je bila povoljna kljub temu, da je nekdo dal razglasiti, da je sestanek preklican, kar seveda ni bilo res. Naloga izvoljenega odbora je sedaj, da začne ločiti zrno od plevla ter zbirati načelne bojovnike.

Nove krajevne organizacije slovenske republikanske stranke so se ustanovile v Žetalah, Koprivnici in Noviščah na Štajerskem.

Razmejitve z Italijo.

Te dni so bile v naših časopisih objavljene vesti po katerih bi Slovenija zopet izgubila nekaj svojega ozemlja. Če pozorno pogledamo na specialni zemljevid, vidimo, da so že sedanječasne meje povsem nepriradne in za nas Slovence zelo nevarne. Italijani so vedno povdarjali, da hočejo imeti meje na razvodnici Jadranskega in Črnega morja na slovenskem ozemlju; sedaj pa jih pomikajo bolj in bolj v „slovensko telo“. Razmejitvena komisija, kateri poveljuje srbski polkovnik Draškič, bi se morala trdno držati navedene razvodnice, ker v protivnem slučaju nas bodo priroda in Italijani zelo oškodovali. Naj omenimo samo nekatere takšne slučaje. Po sedanjičasni meji pri Leskovici, pri Novi Oselici, posebno pa pri Žireh, pri vrhu (Sv. Trije Kralji), pri Rovtah in vse dalje proti jugovzhodu bi bil gornji tok skoraj vseh gorskih potokov v rokah Italijanov. Nedavna nesreča v polhograjskem ozemlju bi morala biti tej komisiji važen opomin, da povleče mejo prav na razvodnico. Če se hočemo zavarovati od takšnih nesreč, je treba te hudournike prav v gornjem toku, ki bi pa pripadel Italijanom, tehniško urediti (zagraditi), da se ne bi ponovile poškodbe na slovenskih tleh in na slovenskem ljudstvu. Smešni so pa tudi slučaji s cerkvenimi podružnicami. Dve takšne podružnice žirovske torej naše župnije (na Breznici in na

Vrsniku) so v zasedenem ozemlju, a upravljajo jih žirovski župnik. Župnija Ledine, ki seveda gravitira po vsem proti Žirom, je pa v zasedenem ozemlju. Tudi tri podružnice župnije Planina pri Rakeku (na Grčarjevcu, na Planinski gori in na Hribu) so v istem nesrečnem položaju, pa jih mora upravljati župnik iz župnije Studeno (Postojna).

Velika nevarnost pa preti Sloveniji posebno iz Pivke. Znano je, da se Pivka gubi pod zemljo pri Postojni in da se zopet pokaže na dan kot Unec; tudi Unec se zopet zgubi in se potem pojavlja kot Ljubljana. Torej te tri reke tvorijo eno celoto; od teh pa je Pivka v zasedenem, Unec in Ljubljana pa v slovenskem ozemlju. Kaj bi bilo, da n. pr. kakšen „neslužben“ Italijan zastrupi vodo Pivke? Trpele bi ribe, živali, a morda tudi ljudje, seveda slovenski ljudje. Vse to je mogoče, kar pa „naša“ komisija dosedaj ni upoštevala; njen šef je sigurno izvrsten oficir, toda ne pozna naših razmer; samo domačin, slovenski oficir in slovenski strokovnjak, kateremu je znan vsak kotiček slovenske zemlje, bi mogel zavarovati naše interese proti Italijanom. Obračamo se torej na sedanje slovenske ministre, naj ne dovoljujejo, da bi se tudi ped današnje slovenske zemlje dala Italijanom, ampak naj odločno zahtevajo korekturo meje po zgoraj navedenih principih.

Kaj nas uče zadnje obč. volitve na kmetih?

Zadnje občinske volitve v Sloveniji so jasno pokazale, da naše vasi socijalno gospodarsko niso tako enotne, kakor je to kazala zunanja slika še pred par leti. Po naših vaseh je zazijala socijalno-politična razpoka, ki njene prebivalce deli na dva ali celo na več taborov. Ta socijalna razlika seveda ni prišla čez noč, samo prikrita nam je ostala. Gospodarsko šibkejši del vaščanov, to je srednji in mali kmeti ter delavci, so bili gospodarsko ustrahovani. Jasen vpogled v to razpoko so sproti brisale razne samo nacionalne ali samo verske stranke, kakor še danes. Svetovna vojna pa je tudi v našo kmečko vas prinesla nekaj več poguma in samozavesti. Seveda še vedno premalo. Nasproti velikašem in posameznim bogatinom se poraja tudi v naših vaseh močan odpor v novem repub. kmečko-delavskem gibanju. Ti ljudje spoznavajo, da njih socijalno politična rešitev ni v tem, ako se prireajo le razne zabave in parade, danes „Sokola“, jutri „Orla“ in podobno. To sveže politično gibanje teži za politično močjo, naprej v domačem občinskem gospodarstvu, pozneje tudi v državi. Načela tega gibanja so: Popolna demokratizacija vse javne uprave, enakopravnost ne samo na papirju, ampak tudi v življenju, in

republikanska vladavina, to se pravi protimilitaristična in protikapitalistična. Zato smo pri zadnjih občinskih volitvah v Sloveniji zasledili toliko kmečko-delavskih kandidatnih list, list vinogradnikov, malih posestnikov itd. Okoli našega republikanskega pokreta se zbira zlasti kmečko-delavska sirotinja, ki spoznava, da je bila doslej po krivici zapostavljena, da so vse gospodarske reforme in je ves napredek v gospodarstvu služil le najbolj bogatinu. Naša slovenska vas v sedanjih državnih razmerah silno naglo obubožava. Denarja ni, zasluzka ni, in še to malo pridelkov je težko spraviti v denar in za primerno vrednost. Značilna za ta nenadni pokret je tudi činjenica, da mu stoje v mnogih krajih na čelu naši poštenji in umni vaški obrtniki, ki so bili po svetu in so se marsičesa naučili. Kakšna naj bo v političnem pogledu ta zbujajoča se množica našega naroda? **Republikanska**, ker drugače biti ne more! Ona stremi po politični moči in udejstvovanju v javni upravi, ker čisto prav slutiti, da le tako more pospešiti tudi svoje socijalno-gospodarsko vstajenje.

Nauk zadnjih občinskih volitev je v celoti potrdil naša napovedovanja. Prva preiskunja je dobro uspela.

Dnevne vesti.

Slovenski davkoplačevalci, katerim je davčna oblast odmerila previsoke davke, ki nikakor ne odgovarjajo njihovim dohodkom ali njihovem zaslužku, naj nikar ne zamude roka za pritožbe na pristojno oblast. Obenem pa naj sporoče slovenskim poslancem v Belgradu vsak svoj slučaj in naj pošteno in pravično opišejo svoje razmere. Kolikor obsežnejši bo pritožilni material, toliko hujši bo lahko pritisk na državno upravo in na vso javnost, da se temu nečuvenemu postopanju enkrat za vselej napravi temeljit konec. Najboljše je, če nabero potrebni material župani vsak za svojo občino in naj odpošljejo vse potrebne podatke poslancem svojega okraja. Poslanci so pa dolžni, to gradivo temeljito proučiti, saj zato so jih ljudje vodili. Naj objavijo tudi vse tajne odloke, ki jih je dala belgrajska vlada slovenskim davčnim oblastim, koliko in kako se ima iztirjati davek od Slovencev!

Snujte povsod republikanske krajevne organizacije! Zadnje ob-

činske volitve so dokazale, da je v Sloveniji že lepo število republikansko mislečih kmetov in delavcev. Ti so dosegli pri volitvah pod različnimi imeni tudi že prav lepe uspehe. Še lepše uspehe bi bili seveda dosegli, če bi bili nastopili pod svojim pravim, namreč republikanskim imenom. Tega se pa niso upali, ker so se opravičeno bali preganjanja. **Danes je pa strahu pred kakim preganjanjem konec.** Danes imajo hrvaški republikanski zastopniki pri vladi **odločilno besedo** in če bi se kakšnemu slovenskemu republikancu skrivil le las, bodo naši hrvaški somišljeniki kmalu poskrbeli za potrebno „medicino“. Zato pravimo slovenskim republikancem: **»Kvišku srca in kvišku glave! Stopite ponosno na plan pod svojim pravim imenom, kot zavodni slovenski republikanci in snujte povsod krajevne politične republikanske organizacije!** Vsa potrebna navodila se dobe pri upravi »Avtonomista«, Ljubljana, Breg št. 12. »Avtonomist« je danes edi-

ni republikanski slovenski list in zato je dolžnost vsakega zavednega slovenskega republikanca, da je tudi naročnik »Avtonomista«.

Kaj jih najbolj boli? Na hrvaškem imajo republikanski kmetje lepo število kmečkih zadrug. Moderno denarno gospodarstvo pa zahteva, da dobe take zadruge tudi svoje centrale, kjer se zbira denar iz vseh zadrug. Taka centrala je banka. Lastno banko za kmečke zadruge je hotel Radič že zdavnaj osnovati, toda centralna vlada mu ni dovolila ustanovitve. Dovoljenje za ustanovitev lastne banke za kmečke zadruge na Hrvaškem je dala Radiču šele sedanja vlada in banka tudi že posluje v Zagrebu. Nova kmečka banka pa je razne denarne mogotce silno prestrašila, ker danes hrvaški republikanski kmetje dvigajo svoj prihranjeni denar iz drugih denarnih zavodov in ga nalagajo v svoji lastni banki.

Proti pačenju slovenskega jezika! Kakor hitro so dobili pri nas vladno moč v svoje roke razni „Jugoslaveni“, so začeli ti ljudje delati s svojim maternim jezikom tako kot svinja z mehomo. Njihovo načelo in njihov namen je bil, da nas kolikor mogoče hitro posrbijo. Zato so začeli pisati nove šolske knjige, ki so pisane v vseh jezikih, samo ne v slovensščini. Največ je v naših sedanjih šolskih knjigah seveda srbskih izrazov, ki jih pri nas živ krst ne razume. Nič manj kakor v šolskih knjigah so začeli mrcvariti slovensčino tudi v raznih uradih, najbolj pa v „jugoslavenskem“ časopisju. Stare „okrajne glavarje“ so čez noč pometali na cesto, na njihova mesta pa so posadili nove „srezke poglavarje“, čeprav pri nas živ krst ne ve, kaj je „srez“! Iz starih slovenskih „okrožij“, so napravili neke „oblasti“, čeprav pomeni v slovensščini „oblast“ vse kaj drugega kakor v srbsščini. „Jugoslavenski“ časopisi pa ničesar več ne „razumejo“, ampak oni samo še „shvačajo“, ljudje ne hodijo več v „sprevodih“, ampak v „povorkah“, tudi ne nosijo več „srajc“, ampak samo še „košulje“ itd. Poznejši zgodovinarji, ki bodo pisali slovensko zgodovino od l. 1918. do l. 1924., bodo dali tej dobi po vsi pravici naslov „Zgodovina petolizništva slovenske inteligence“.

Od nove vlade je zahtevala hrvaška republikanska kmečka stranka, da ukine parcelacijo Hrvaške in Slavonije ter vzpostavi zopet enotno upravo, ki jo naj vodijo objektivni uradniki, ki se niso umazali pod bivšim režimom z nasilji. Vlada je tej zahtevi morala ugoditi ter je suspendirala vse dosedanje ministrske odloke, ki so šli za tem, da se likvidirajo posli pokrajinskega namestništva v Zagrebu. Tako so takozvane „oblasti“ na Hrvaškem in v Slavoniji zaenkrat odpravljene, dokler se to vprašanje definitivno ne uredi potom predvidene ustavne revizije. — Mi Slovenci imamo pa še vedno dve „oblasti“ in dva velika župana. Čemu? Ali v Sloveniji nismo stali vedno na stališču enotne Slovenije? Pozivamo SLS, ki je danes zastopana v belgrajski vladi, da tudi pri nas izvede stanje, kakršno je vzpostavljeno v sosedni Hrvaški.

Sestanek ministrov Male antante v Ljubljani. V Ljubljani so

se sestali te dni ministri vnanjih zadev onih držav, ki so združene v takozvani »Mali antanti«, t. j. češki minister dr. Beneš, rumunski minister Duca in naš minister dr. Marinković. Ko so ugotovili, da so vsi trije »ene misli in enega duha in enega srca«, so se odpeljali vsi trije v Ženevo. Pomena njihovi razgovori in pogovori nimajo seveda nobenega.

Slovenski vojaki iz Macedonije! Piše nam somišljenik: Cenjeno uredništvo! Naši sinovi še vedno služijo pri vojaki v Macedoniji. Zahtevajte, da se premeste v domače kraje. Obljuba dela dolg. Sedanja vlada naj to izvrši.

V Ženevi se vrši te dni zasedanje »Zveze narodov«. Tja so se odpeljali tudi zunanji ministri »male antante«, ki so se poprej pogovarjali še v Ljubljani. Angleži hočejo namreč potom »Zveze narodov« pritisniti na te male države, da se razorože, ker militarizem jim le škoduje. Naša država je podala pred kratkim pri »Zvezi narodov« izjavo, da izdatkov za militarizem ne more zmanjšati. Mi ne vemo, če ni bila podana takšna izjava še na inicijativo prejšnje, Pašičeve vlade. Vsekakor bi radi vedeli za avtentično besedilo te izjave. Mislimo namreč, da imamo čisto po nepotrebnem toliko soldačije in generalov.

Kdor še ni plačal naročnine za II. polletje oziroma ima še kaj zaostanka, prejme v tej številki poštano položnico. Prosimo, naj nam dotedni pošlje takoj naročnino, ki znaša mesečno 5 Din. — Kdor pa lista ne misli plačati, naj nam pošlje zaostanek do konca avgusta in list vrne.

Za tiskovni sklad:

Neimenovan — Stari trg pri Rakeku Din 10
F. P. — Ljubljana Din 40
Neimenovan — Ribnica, Dol. Din 7
Vidregar — Loke 7, Zagorje Din 10
D. V. — Velika Nedelja Din 10
Vsem naša najlepša zahvala.

Vseslovanski »Sokol«. Na zadnjem sestanku v Zagrebu so »Sokoli« sklenili, da bodo ustanovili »vseslovanskega Sokola«. Na prihodnjem sestanku »vseslovanskega Sokola« bodo govorili Rusi rusko, Poljaki poljsko, Čehi češko, »Jugoslavlani« — ja, kako bodo neki govorili ti, ker »jugoslovanskega« jezika ni?! Če pa se bodo hoteli go-

Edino

JUHAN

namomesti in prekosi
okus in redilnost
mesa v hrani

Od slej se

razlikuje izvrstni, iz davna preizkušeni »Pravi FRANCKOV« kavni prídadek« od ponarejenih proizvodov tudi že na zunaj po novi, rjavomodro-beli etiketi. — Na tej se posebno iztlačijo karakteristični znaki razlikovanja, ki so: in »Franck« in »kavni mlinček«.

»Pravi FRANCK« z mlinčkom« zahvaljuje svojo splošno priljubljenost izvrstnemu aromu in prijetnemu okusu ter svoji izdatnosti in težnosti.

spodje »Vseslovani« med seboj razumeti, bodo po stari navadi skoro gotovo morali govoriti — nemško!

Živel mir — proč z vojno! V drugi polovici meseca avgusta je bila končana londonska konferenca. Po izjavah vodilnih ameriških, angleških in francoskih državnikov pomeni srečen izid londonske konference šele pravi mir za Evropo in za ves svet. To so dobro razumeli tudi Francozi, ki so prirejali sedanjemu ministrskemu predsedniku Herriotu na njegovem povratku iz Londona povsod sijajne sprejeme. Posebno burno so Herriota pozdravljali Parizani. Ko se je pripeljal na kolodvor, ga je množica dvignila na rame in je navdušeno klicala:

»Živel mir — proč z vojsko!« Herriot se je ginjen zahvaljeval in rekel med drugim: »Vem, da smo Francozi v Londonu morali marsikaj žrtvovati. Kar pa smo žrtvovali, smo žrtvovali, da dosežemo mir in da se izognemo novi vojni.« — Različni naši »državniki« pa še vedno sanjajo o novih vojaških zvezah, o novem oboroževanju in o novih vojskah! Zato bi bila pri nas jako dobra postava, ki bi določala, da morajo v vojsko, in sicer v prvo vrsto strelskih jarkov, vsi tisti ministri in državni poslanci, ki glasujejo za vojno. Če bi imeli tako postavo, bi bili naši »narodni oči« kmalu ozdravljeni od svojega bojnega razpoloženja.

zakonu, kjer se večkrat govori, da so konje rabili za različna dela, ne najdemo niti najmanjšega sledu o tem, da bi bili kovali konje. Večkrat se sicer govori o trdnih in močnih konjih, toda od podkovanju nikjer. Tudi najstarejši grški in latinski pisatelji o tem nič ne spominjajo, čeprav večkrat hvalijo dobroto močnih konj. Dognano pa je, da so konjem ob dolgih potovanjih napravljali nekakšne opanke iz ločja ali bičja, debelega platna in usnja. Najstarejša podkev je bila brez dvoma tista, ki so jo našli v 5. stol. po Kr. v grobu Hildenrika, prvega frankovskega kralja, ki je umrl l. 481. na Flanderskem. Značito da je že poprej bilo podkovanje konj v navadi. V 8. in 9. stoletju pa so morale biti podkve že bolj znane, ker so o njih, posebno v spisih o cesarju Karlu Velikem, večkrat omenjajo podkve. O tem cesarju se n. pr. pripoveduje, da je bil tako močan, da je podkev z rokami prelomil. Njegov kovač pa je bil še močnejši, ker je od cesarja sprejeti srebrnjak z roko prelomil na dvoje. V 10. stoletju je bilo kovanje konj že bolj v navadi in znano je, da so ne-

kateri ošabni kralji in knezi pustili svoje konje podkovati s srebrom ali tudi zlatom. Polagoma so ljudje spoznavali, da konj za težko in naporno delo po kamenitih tleh še bolj nujno potrebuje podkve, kakor pa človek obuvala. Kmalu so ljudje spoznali tudi to, da kakor vsak čevljar ni za vsako konjo, tako tudi vsaka podkev ni za vsako konjo. Zlasti bolna ali pa nenormalna kopita rabijo drugačnega podkovanja, kakor normalno in zdravo kopito. Tako se je sčasoma podkovanje dvignilo na stopnjo umetne obrti. Zlasti v sredi in proti koncu prošlega stoletja se je ta obrt visoko dvignila po prizadevanju mnogih učenih mož. V tekočem stoletju pa se je dvignila do današnje visoke stopnje in zato se danes briga tudi javna oblast za to, da se ta obrt izvršuje pravilno na največjo korist kmetov samih.

Nekaj o podkovstvu.

V „Avtonomistu“ z dne 22. decembra 1923 je izšel dopis iz krškega okraja pod gornjim naslovom. Dopisnik ne more doumeti, zakaj ne bi smel izvrševati podkovske obrti vsak, ki je napravil enodnevno skušnjo na podkovski šoli. To bom sku-

šal pojasniti. Za danes hočem predvsem na kratko opisati zgodovino podkovstva.

Nekdaj konj niso kovali. To spričujejo stare knjige, v katerih so opisane razne konjske oprave, kakor uzde itd. Ne v starem ne v novem

IZDAJA LJUBLJANSKA ORGANIZACIJA SLOVENSkih AVTONOMISTOV.

Odgovorni urednik Drago Brozovič.

Tiskarna J. BLASNIKA NASL. v Ljubljani.

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico

ki postuje v novopreurejenih prostorih
V LJUBLJANI

r. z. o. z. Mestni trg št. 6

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje po **8%** ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru.

Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu. Daje tudi trgovske kredite ter sprejema cesije in inkaso faktur.

Našim rodbinam

priporočamo našo pravo domačo **KOLINSKO CIKORIJO**, izvrsten pridatek za kavo.

DRVA,
trboveljski premog

H. Petrič, Ljubljana
Gospodarska cesta 16
Telefon 343.

FR. SLOVNIK
LJUBLJANA, Stari trg 2.

priporočata po najnižjih cenah svojo zalogo izgotovljenih oblik in manufaktur. Obleke po meri se točno izvršujejo.

Trgovina ŽIBERT

se je preselila iz Prešernove ulice na **Kongresni trg** zraven nunske cerkve ter se cenjenim odjemalcem priporoča še za nadaljno naklonjenost.

ILIRSKA POSOJILNICA
Ljubljana, Kralja Petra trg 8/1.
sprejema hranilne vloge po 8%
Večje in stalne vloge do 12%.

Nakup gozdov, desk, tramov in drv. Zaloga trboveljskega premoga in drv. Prodaja na debelo in drobno. - Plačljivo tudi na obroke.

DRUŽBA ILIRIJA
Ljubljana, Kralja Petra trg 8.
Telefon št. 220.

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, emajle, kistove (čopiče) in zjamčene čisti črniš najboljše kakovosti nudi

Medić-Zankl

družba z o. z.

Maribor, Ljubljana, Novi Sad,
podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:
Ljubljana - Medvode.

Naročajte „Avtonomista“!

THE REX CO
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10.
Telefon št. 268.
Najboljši pisalni, razmnoževalni in kopirni stroji.
VSE PISARNIŠKE POTREBŠČINE.

F. P. ZAJEC
optik
LJUBLJANA,
Stari trg 9.

Ščipalci Očala

Bele klobuke,
oblike po 160 do 200 Din, dvobarvni 170 D in vse drugolične barve 150 D.
Priporoča se najreelneje
Minka Horvat
Ljubljana, Stari trg

NAJCENEJŠE NOVE IN RABLJENE PISALNE STROJE

v specialni mehanični delavnici za popravo pisalnih, računskih, razmnoževalnih in kopirnih strojev.

LUDOVIK BARAGA, LJUBLJANA
ŠELENBURGOVA ULICA 6. I. nad.

Barvne trakove, karbon-indigo papir ter vse druge potrebščine. Pisarniška oprema vedno na zalogi.

Prometni zavod za premog
d. d. v Ljubljani

prodaja premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češko-slovaški in angleški koks za litarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

NASLOV: Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Mihošičeva c. 15/11.

Zadružna banka v Ljubljani

Brzjavni: Zadrubanka. Aleksandrova cesta št. 5. Telefon št. 367.

Vplačani kapital Din 3,000.000.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje